

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-869/23-U

Název	Dětský domov a Školní jídelna, Chomutov, Čelakovského 822, příspěvková organizace
Sídlo	Čelakovského 822/8, 430 01 Chomutov
E-mail	reditel@ddcv.cz
IČO	61345733
Identifikátor	600028984
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jitka Pojmanová
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místa inspekční činnosti	Čelakovského 822/8, Chomutov Kamenná 5104, Chomutov 5. května 1511, Jirkov
Inspekční činnost na místě	20. 6. 2023 – 22. 6. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školního zákona a zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují povinnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Chomutov, Čelakovského 822, příspěvková organizace (dále „organizace“) vykonává činnost dětského domova (dále také „zařízení“) a školní jídelny. V době inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno 57 dětí s nařízenou ústavní výchovou a tři děti na základě soudem vydaného předběžného opatření. Jedna zletilá nezaopatřená osoba pobývala v zařízení na základě smlouvy o dobrovolném pobytu z důvodu přípravy na budoucí povolání. Děti jsou umístěny v osmi rodinných skupinách, z toho je jedna v samostatném bytě v centru města Chomutov a další v pronajatém bytě ve městě Jirkov. Péči o nejmladší děti do doby povinného předškolního vzdělávání zajišťují vychovatelé v zařízení, ostatní děti navštěvují mateřské a základní školy ve městě nebo pokračují ve středním vzdělávání.

O své činnosti zařízení informuje prostřednictvím webových stránek www.ddcv.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Do řízení organizace se pozitivně promítají manažerské dovednosti a odborné zkušenosti ředitelky s praxí v ústavní výchově a s řízením lidí. Ředitelka při plánování a stanovování cílů rozvoje vychází z pravidelné analýzy činnosti zařízení. Stěžejní cíle se zaměřují zejména na vytvoření bezpečného prostředí, eliminaci rizikových jevů, rozvoj osobnosti dětí vzhledem k jejich individuálním vzdělávacím potřebám a posílení co největší samostatnosti. Tyto záměry se daří postupně naplňovat zejména otevřeností, důsledností a budováním důvěry dětí k pedagogům a přátelské atmosféry v celé organizaci.

Funkční systém řízení dětského domova je založen na stanovení a dodržování kompetencí pracovníků. Řízení pedagogických procesů zajišťuje ředitelka v úzké spolupráci se svou zástupkyní. Kontrolní a hospitační činnost probíhá systematicky, v případě potřeby jsou přijímána opatření, jejichž účinnost je následně vyhodnocována. Ředitelka pravidelně provádí hodnocení všech pracovníků a poskytuje účinnou zpětnou vazbu o úrovni a efektivitě jejich práce. Vedení školského zařízení věnuje velkou pozornost zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Podařilo se posílit dohled nad dětmi v pozdních večerních a nočních hodinách tak, že vždy jeden bezpečnostní pracovník zajišťuje dohled nad jednou rodinnou skupinou, což je v typu tohoto zařízení ojedinělé. Psychoterapeutický výcvik, který absolvovala ředitelka školy, a působení zástupkyně ředitelky ve funkci etopeda umožňují poskytovat okamžitou pomoc dětem při řešení závažných situací. Zařízení zajišťuje ve spolupráci s poradenskými zařízeními, středisky výchovné péče a lékaři-specialisty dostatečnou odbornou péči o děti.

Předávání informací s podporou zavedeného elektronického systému je operativní a funkční. Kromě každodenních setkání pedagogů s vedením zařízení a jednáních pedagogické rady se osvědčila bálintovská forma intervize. Vzájemná sdílení zkušeností pedagogů umožňují nacházet a využívat vhodné reedukační a výchovné postupy při práci s dětmi. Ředitelka předává pedagogům novinky a informace o výchově a vzdělávání dětí v ústavní výchově, ne všichni jsou ale aktivní ve vyhledávání možností dalšího vzdělávání za účelem svého dalšího profesního rozvoje.

Prostory zařízení jsou esteticky upravené, průběžné zlepšování materiálních podmínek má pozitivní vliv na kvalitu výchovně vzdělávací činnosti. Vybavení bytů rodinných skupin ve všech místech poskytovaného vzdělávání dává dětem dostatek příležitostí k vytváření a rozvoji dovedností spojených se sebeobsluhou a chodem běžné domácnosti. Dvou až čtyřlůžkové pokoje dětí jsou účelně vybaveny, děti mají možnost si uzamykat skříňky. K podpoře čtenářské gramotnosti mají děti mimo svých vlastních knih k dispozici společnou

knihovnu. Nejmenší děti mají dostatečné množství hraček a didaktických pomůcek. Pro podporu kreativity a zručnosti dětí slouží tvořivá dílna. Součástí zařízení je rozlehlý park s herními prvky a plochou pro sportovní hry, v letních měsících je využíván bazén.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při přijímání dětí do zařízení i umístování do jednotlivých rodinných skupin jsou zohledňovány především individuální potřeby dětí. Pokud společné umístění sourozenců není ze závažných důvodů možné, pedagogové podporují mezi nimi udržování pravidelného osobního kontaktu. Dle rozhovorů s dětmi jsou po přijetí do zařízení prokazatelným způsobem kmenovým vychovatelem seznámeny s pravidly a provozem zařízení, s jejich právy a povinnostmi. Získávají osobní dary a peněžité příspěvky k narozeninám nebo dalším obvyklým příležitostem. Jejich spokojenost vyjadřuje i to, že není dlouhodobě zaznamenán žádný útek.

Školní vzdělávací program je konkretizován v ročním plánu výchovně-vzdělávací činnosti každé rodinné skupiny. Kmenoví vychovatelé zpracovávají program rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“), který zohledňuje představy a očekávání dítěte. Společným cílem vychovatelů ve sledovaných rodinných skupinách bylo poskytování takové míry autonomie, aby se každodenní život dětí co nejvíce přibližoval životu běžné domácnosti. Program dětí vycházel z vhodně nastaveného poměru mezi volnými a řízenými činnostmi. Při sledovaných aktivitách panovala v zařízení příjemná a klidná atmosféra, vychovatelé byli v komunikaci s dětmi vstřícní, poskytovali jim prostor k vyjádření názoru, vhodnými metodami usměrňovali jejich chování. Byla patrná vzájemná tolerance a ohleduplnost dětí k sobě navzájem i k dospělým. Vychovatelé vedli děti k samostatnému rozhodování. Děti byly při rozhovorech otevřené, cítily se v zařízení bezpečně a dobře. Potvrzovaly při rozhovorech se školními inspektory respektující a profesionální způsob jednání a komunikace pedagogů s nimi, s pobytem byly spokojené. Odpolední a podvečerní činnosti byly zaměřeny na pohybové, rekreační a tvořivé aktivity, návštěvu kina. Podle svých možností pomáhaly vychovatelům při servírování jídla, plnily si své povinnosti spojené s chodem domácnosti. Pod vedením pedagoga volného času mohou děti každé odpoledne v tvořivé dílně rozvíjet dovednosti podle svého zájmu.

Výchovně vzdělávací činnosti v dopoledních hodinách u nejmladších dětí zajišťovala pedagožka pro předškolní vzdělávání. Podporovala u dětí pozitivní chování, vzájemnou spolupráci a dodržování nastavených pravidel. Dostatek podnětu k vlastní přirozené aktivitě, volné hře a příležitosti k sportovním aktivitám měly děti při pobytu venku. Zařízení má tak dostatek času před počátkem školní docházky individuálním přístupem eliminovat nedostatky zjištěné pedagogickou diagnostikou po přijetí dětí do zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Strategie hodnocení dětí v domově je systematická a důsledná, je prováděna pravidelně a účelně kmenovými pedagogy podle nastavených kritérií a pravidel. Děti se mohou denně vyjadřovat k průběhu vzdělávání a svému pobytu svému kmenovému vychovateli v rámci večerního hodnocení a sebehodnocení. Vychovatelé aktivně využívají vrstevnické hodnocení. Konkrétní problémy s dětmi projednávají a společně stanovují možnosti nápravy, zpravidla volí krátkodobá opatření. Negativní opatření ve výchově nejsou udělována. K formování osobností dětí vhodně využívají kladná opatření ve výchově a zvýšení kapesného, které je nastaveno na nejnižší hranici stanovené právním předpisem a úměrně se s měsíčním bodovým hodnocením zvyšuje. Děti jsou tím pozitivně motivovány k dalším

činností a volnočasovým aktivitám. Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že aktuálně nastavený systém hodnocení akceptují, rozumí mu a mohou se k němu vyjádřit. Na vycházky mohou chodit podle zájmu každý den, telefony mohou používat podle své potřeby. S kapesným mají děti možnost částečně nakládat dle vlastního uvážení, jsou tak vedeny k hospodárnému nakládání s vlastními finančními prostředky.

Spoluspráva není zřízena, děti mají ale každý den po příchodu ze školy možnost osobního neformálního setkání se zástupkyní ředitelky. Schránku důvěry příliš nevyužívají, upřednostňují osobní setkání a pohovory s kmenovými vychovateli. Děti všech rodinných skupin se měsíčně setkávají na tzv. žirafích dnech, kdy pro sebe navzájem připravují program, zaměřený zejména na prevenci sociálně patologických jevů nebo rozvoj klíčových kompetencí a osobnostních vztahů.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každodenní přípravě na vyučování. Školní neúspěšnost řeší vychovatelé pravidelnou komunikací s třídními učiteli nebo vyhledávají pro dítě odbornou pomoc. Dětem s komunikačními a řečovými problémy poskytuje odbornou a individuální péči ředitelka zařízení s kvalifikací logopeda v součinnosti s vychovateli.

Cíle stanovené v PROD jsou konkrétní, s přihlédnutím k věku dítěte a jeho speciálním vzdělávacím potřebám. V rozhovorech s dětmi bylo ověřeno, že tyto cíle většinou znaly, byly pro ně motivační, čímž se zvyšovala možnost jejich dosažení. Vychovatelé si průběžně zaznamenávají jednání a chování dětí, což usnadňuje vyhodnocování PROD. Záznamy slouží zároveň v případě potřeby jako podklad pro lékaře-specialisty a poradenská zařízení. Nastavený systém je efektivní.

V rámci přípravy na samostatný život mají děti možnost získávat praktické návyky a zkušenosti v oblasti nákupu potravin, přípravy pokrmů a zdravého stravování při víkendovém vaření v rodinných skupinách. Děti v samostatných bytech si zajišťují vaření po celý den vyjma obědů ve školních jídelnách.

Děti jsou podporovány k docházce do zájmových útvarů, sportovních oddílů, základní umělecké školy i volnočasových aktivit základních škol. Mohou si vybrat podle vlastních preferencí. Jsou tak v dostatečném kontaktu s vrstevníky, přirozeně získávají vhodné vzorce chování. Výchovně vzdělávací činnost dětí doplňují např. jednodenní i vícedenní výlety, prázdninové pobyty, společenské, kulturní a sportovní výjezdy a akce, besedy a další všestranně zaměřené aktivity, které umožňují dětem zažít úspěch.

Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání zejména prostřednictvím telefonických nebo osobních kontaktů.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Pokračuje efektivní a kvalitní řízení školského zařízení.
- Ředitelce zařízení se podařilo zvýšit bezpečnost dětí ve večerních a nočních hodinách navýšením počtu bezpečnostních pracovníků.
- Přetrvává podpora vzdělávání dětí v různých školách města, což jim umožňuje navazovat kontakty a vztahy s intaktními vrstevníky.
- Všichni pedagogové splňují podmínku psychické způsobilosti.

Silné stránky

- Kontrolní a hospitační činnost školského zařízení probíhá systematicky. Následná zpětná vazba přispívá ke zvyšování kvality výchovně vzdělávacího procesu.
- Bezpečnost dětí ve večerních a nočních hodinách je zajištěna dostatečným počtem pracovníků.
- Příznivá atmosféra zařízení a respektující přístup všech zaměstnanců ke každému dítěti podporují individuální rozvoj podle jeho schopností a možností.
- Promyšlený systém sledování a vyhodnocování výchovně-vzdělávacích výsledků dětí je vhodně nastaven vzhledem k jejich individuálním potřebám, umožňuje přijímat efektivní opatření pro jejich další rozvoj.
- Zařízení podporuje děti v navazování vrstevnických vztahů mimo zařízení prostřednictvím jejich široké účasti v externích zájmových nebo volnočasových aktivitách.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Pedagogičtí pracovníci aktivně nevyhledávají možnosti dalšího vzdělávání za účelem svého profesního rozvoje.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Motivovat pedagogy k dalšímu profesnímu rozvoji.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny Čj.: 116/2001 ze dne 11. 1. 2023
2. Jmenování ředitelkou dětského domova s účinností od 1. 3. 2008 (ze dne 20. 2. 2008)
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. 6. 2023
4. Dlouhodobá koncepce Dětského domova a Školní jídelny Chomutov (bez datace)
5. Výkaz o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy Z 14-01 podle stavu ke dni 31. 10. 2022
6. Školní vzdělávací program Dětského domova a Školní jídelny, Chomutov, p. o. s platností od října 2015
7. Vnitřní řád DD a ŠJ Chomutov s platností od 1. 5. 2023
8. Výroční zpráva o činnosti Dětského domova a Školní jídelny, Chomutov, p. o. (říjen 2022)
9. Plán výchovné činnosti na školní rok 2022/2023

10. Týdenní rozsah přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků
11. Kontrolní činnost vedení školy realizovaná ve školním roce 2022/2023
12. Podklady pro výplatu kapesného
13. Rámcový program výchovných činností (bez datace)
14. Roční plány výchovně-vzdělávací činnosti skupin na školní rok 2022/2023
15. Minimální preventivní program (bez datace)
16. Vyhodnocení prevence patologických jevů za školní rok 2021/2022
17. Vedení elektronické dokumentace (vzorek)
18. Osobní spisy dětí (vzorek)
19. Organizace školního roku 2022/2023 (roční plán činnosti DD)
20. Inspekční zpráva Čj. ČŠIU-1081/16-U

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislava Kudrmanová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislav Niebauer, školní inspektor

Mgr. Romana Vencová, školní inspektorka

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.